

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานครู สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก จำนวน 1,413 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียนจากประชากรที่เป็นพนักงานครู สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 302 คน โดยใช้เกณฑ์กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามขนาดของโรงเรียนจากตารางสุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียนในแต่ละจังหวัด

จังหวัด	ประชากร				จำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตามขนาดของโรงเรียน			
				รวม				รวม
	เล็ก	กลาง	ใหญ่		เล็ก	กลาง	ใหญ่	
ฉะเชิงเทรา	-	57	33	90	-	12	7	19
ชลบุรี	41	153	429	623	8	33	92	133
ระยอง	-	37	130	167	-	8	28	36
จันทบุรี	26	24	144	194	6	5	31	41
ตราด	-	-	48	48	-	-	10	10
ปราจีนบุรี	43	55	59	157	9	12	13	34
สระแก้ว	-	20	25	45	-	4	5	10
นครนายก	27	-	62	89	6	-	13	19
รวม	137	346	930	1,413	29	74	199	302

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยปรับปรุงมาจากเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาโรงเรียนเทศบาลและเมืองพัทยา 4 ด้าน คือ มาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานด้านกระบวนการ มาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์ และคุณลักษณะผู้เรียน (ผลผลิต) และมาตรฐานด้านความพึงพอใจของชุมชน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check – list) เพื่อทราบถึง เขตที่ตั้งโรงเรียน อายุของโรงเรียน และขนาดของ โรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ภายใต้กรอบมาตรฐานและตัวบ่งชี้ 4 ด้าน คือ มาตรฐานด้านปัจจัย มาตรฐานด้านกระบวนการ มาตรฐานด้านผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะผู้เรียน และมาตรฐานด้านความพึงพอใจของ ชุมชน ลักษณะ

ของแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามเกณฑ์วัดของลิเคิร์ต (Likert) และแบบสอบถามแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาล และเมืองพัทยา ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงาน ลักษณะแบบสอบถามแบบ สำนวรายการซึ่ง ผู้ตอบเลือกตอบได้ 3 อันดับตามความสำคัญ คือ ไล่อันดับ 1 อันดับ 2 และ อันดับ 3

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. ปรึกษาประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำ
2. ศึกษาเนื้อหารายละเอียดเกี่ยวกับเกณฑ์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา

โรงเรียนเทศบาลและเมืองพัทยา

3. ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนเทศบาลและเมืองพัทยา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่นที่มีอยู่ทั้ง หกมาเป็นแบบสอบถาม

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพแบบสอบถามในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ดำเนินการทั้งการหาความ เทียงตรง การทดสอบอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (validity) เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและโครงสร้าง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 เสนอแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ และแก้ไข เพื่อความถูกต้อง

1.2 เสนอแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้ว ให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา ตรวจสอบแก้ไขเพื่อความถูกต้องและความชัดเจน ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ความครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษาพร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง ประกอบด้วย

1.2.1 ผศ.ดร. ธร สุนทรายุทธ

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2.2	นายรณกิจ เอกะสิงห์	ศึกษานิเทศก์ เมืองพัทยา
จังหวัดชลบุรี
1.2.3	นายอาทิตย์ สังข์วรรณะ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา
เทศบาลเมืองระยอง จังหวัดระยอง
1.2.4	นายบัญชา วงษ์สมบูรณ์	ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาล
เมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา
1.2.5	นายธานี สีใส	ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองพัทยา 8
(วัดชัยมงคล) อำเภอบางละมุง
จังหวัดชลบุรี

1.3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำเสนอประธานและกรรมการ ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบเป็นขั้นสุดท้ายก่อนที่จะนำไปทดลองใช้

2. หาค่าอำนาจจำแนก (discrimination) และความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับพนักงานครู สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามทั้ง 30 ฉบับ มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (item-total correlation) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง .20-.82

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) มีค่าเท่ากับ .89

2.3 นำแบบสอบถามที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาต่อไป
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อขอความร่วมมือให้พนักงานครูตอบแบบสอบถาม

1.2 จัดส่งแบบสอบถามให้พนักงานครู สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 302 ฉบับ โดยจัดส่งทางไปรษณีย์และใส่ซองติดแสตมป์จำหน่ายของเพื่อส่งแบบสอบถามคืนให้ผู้วิจัยและบางส่วนผู้วิจัยนำไปส่งด้วยตนเองพร้อมนัดหมายให้ส่งแบบสอบถามคืน

1.3 ในกรณีที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืนผู้วิจัยดำเนินการติดตามด้วยการส่งแบบสอบถามเดิมกลับไปอีก 1 ครั้ง

1.4 จากการดำเนินการในข้อ 1.2 และ 1.3 ได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์คืนมา จำนวน 285 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.37 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

2. การจัดกระทำข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง คัดแยกจัดหมวดหมู่เพื่อนำไปวิเคราะห์

2.2 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยให้ค่าน้ำหนักของแต่ละข้อแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Windows

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและแปลความหมายของคะแนนมี ดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก ดังนี้

สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในระดับมากที่สุด ให้คะแนน 5

สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในระดับมาก ให้คะแนน 4

สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในระดับปานกลาง ให้คะแนน 3

สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในระดับน้อย ให้คะแนน 2

สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานอยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้คะแนน 1

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับปัญหาของการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานทั้ง 4 ด้าน โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และ บุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23-24)

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีสภาพปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีสภาพปัญหาการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

และแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก ได้วิเคราะห์ตามมาตรฐานโรงเรียนเทศบาลและเมืองพัทยา (สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น, 2542, หน้า 3-4) และปรับให้เป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน ซึ่งกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยผู้วิจัย

กำหนดรายการให้ผู้ตอบเลือกตอบ 3 อันดับตามความสำคัญ คือ ไล่อันดับ 1 อันดับ 2 และอันดับ 3 ในช่องที่เหลื่อมหน้ารายการของแต่ละข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เลือกวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายและการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. การศึกษาระดับสภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก จำแนกตามเขตที่ตั้ง มีความแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA)
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก จำแนกตามอายุของโรงเรียน มีความแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือการทดสอบค่าที (t-test)
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก จำแนกตามขนาดของโรงเรียน มีความแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one – way ANOVA)
5. วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดเทศบาลและเมืองพัทยา ในภาคตะวันออก โดยให้เลือก 3 อันดับ และให้ค่าน้ำหนักคะแนน คือ อันดับ 1 ให้ 3 คะแนน อันดับ 2 ให้ 2 คะแนน และอันดับ 3 ให้ 1 คะแนน หาค่าน้ำหนักเฉลี่ย และค่าร้อยละ